

Dr. Mándics Mihály 90 éves

1928. szeptember 4-én született paraszti családból egy bácskai faluban, Csávolyon. Elemi iskolai tanulmányait szülőfalujában, a tanítóképzőt Baján végezte. Néptanítói rubin diplomáját a közelmúltban vehette át. Levelező tagozaton szerzett Budapesten szaktanítói képesítést. Szegeden pedig tanári oklevelet, ahol a JATE-n 1987-ben doktori címet érdemelt ki történelemtudomány szakból. Értekezésének címe: A magyarországi bunyevácok története, melyet a bírálók „Summa cum laude” fokozattal díjaztak. Az első állomáshelye 1948 őszén a faluhoz közeli Józsefháza-puszta volt, ahonnan a belterületi általános iskolához került, majd 1949 őszén a helyi „Délszláv-bunyevác-osztatlan iskola” vezetőjévé nevezték ki. Hét év múlva került vissza a magyar iskolába, ahol 1957-től kisebb megszakítással 1988-ig nyugdíjba vonulásáig volt az iskola AMK igazgatója.

Mindenkori tanári feladatait korának legmagasabb színvonalán látta el. Nemcsak a diákjait, de kollégáit is tanította. Oktatási, iskolaszervezési módszerei országosan ismertek voltak. 1975-ben minisztériumi felkérésre jelent meg „A Csávolyi iskola” című könyve, mely nagy visszhangot keltett.

Végtelen türelme, humorérzéke sok embert vonzott, ez a tisztelet ma is tart.

Számos magas elismerés bizonyítja kivételesen tartalmas munkáját. Ennek egyik bizonyítéka az „Apáczai Csere János” díj.

Csak Csávolyon tanított. 44 évi szolgálatból 24 évet iskolaigazgatóként.

A napi munkája mellett közéleti tevékenységet és kutatómunkát is végzett, mint helytörténész. 22 könyvet publikált és számos néprajzi tanulmányt. A bunyevácok történetírója, külföldön is elismert szakember. 1973 és 1981 között a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének főtitkára. Nevéhez fűződik a Bajai Bunyevác Tájház megnyitása.

A honismereti mozgalomnak egy életre elkötelezte magát, még 1960-ban a kezdet kezdetén. 1964-ben létrehozta a Csávolyi Falumúzeumot. Jelen volt az országos honismereti mozgalom bölcsőjénél is. 1968-tól hosszú időn át tagja volt az országos vezetésnek is, a Bács-Kiskun Megyei Egyesület elnöke volt. Ma is tiszteletbeli tagja az országos egyesületnek, örökös tiszteletbeli megyei elnök.

A Magyar Néprajzi Társaság tiszteletbeli tagja.

A Csávolyi Honismereti Baráti kör elnöke. Krónikaíró.

Naszvad szlovákiai testvértelepülési kapcsolatok előkészítője. A felvidéki magyarság iránt – elhunyt felesége kapcsán – különös érzékenységet mutatott. („Hol van a hon?” című könyve) Közéleti munkásságához tartozik, hogy a Bajai Járás 12 településének országgyűlési képviselője volt 1963-1981 között.

Számos elismerés között 2008-ban életútja elismeréseként a Magyar Köztársaság Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetését kapta.

Az Országos Horvát Önkormányzat „Életműdíjban” részesítette.

A Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Megyei Nemzeti Kisebbségiekért díját kapta meg. Csávoly község 2009-ben Díszpolgárrá választotta.

2018-ban megjelent Kecskemét Múzeum „Cumania 28” évkönyve „Névjegy” rovatában bemutatott vallomásaiban: „A szülőföld szolgálását tekinti legfontosabb feladatának.”

Lakóhelyéhez való hűsége példás tisztasívú személyisége teljesítményeiben tükröződik. Nála a feltárás, az újraalkotás, publikáció komplexen jelentkezik. Írásai magyar, horvát, szerb,

német nyelven jelennek meg, illetve kétnyelvűen. Több évtizedes kutatómunkáját Csávoly falu teljes népi kultúráján igyekezett bemutatni.

Dr. Mándics Mihály nemzeti sorskérdésnek tekinti a helytörténetet, a néprajzot, amit a hon- és népismeret fogalomkörébe szoktak foglalni.

Lankadatlan kitartással fürkészi és ír a szívének, lelkének kedves témakörökről, családjá életútjáról, unokáiról, dédunokáiról.

Ő az atyai bölcs Barátom. Élettapasztalatait szívesen osztja meg a hozzá fordulókkal. Sokat olvas, köztük a Bibliát is. A vele való beszélgetés szellemi felüdülés, „Tanár” marad élete végéig. Életműve példaértékű.

Tanítványai nevében kívánok dr. Mándics Mihálynak hosszú és tartalmas, boldog életet. Tehesse azt, amit legjobban szeret – kutatni – írni – segíteni másokon.

.....
dr. Fekete Imre
nyugdíjas járási főállatorvos